

PEER model: pregled karakteristika i činilaca produktivne vršnjačke saradnje

Istraživački tim projekta PEERSolvers¹

¹Aleksandar Baucal^a, Dragica Pavlović Babić^a, Ana Altaras Dimitrijević^a, Ksenija Krstić^a,
Zorana Jolić Marjanović^a, Ivana Stepanović Ilić^a, Marina Videnović^a, Smiljana Jošić^b, Tijana
Nikitović^a, Kristina Mojović Zdravković^a, Milana Rajić^a, Jovan Ivanović^a

^a*Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu*

^b*Institut za pedagoška istraživanja*

Uspešno učešće u kolaborativnom rešavanju problema smatra se jednom od ključnih životnih kompetencija u savremenom svetu koji obiluje složenim problemima iz različitih oblasti. Uprkos prepoznatom značaju, veštine saradnje u rešavanju problema nedovoljno se podstiču i ne razvijaju se sistematski u toku školovanja. Istovremeno, obrazovno-psihološka istraživanja pokazuju da se produktivna vršnjačka saradnja po pravilu ne dešava spontano, a posledično izostaju i dobra rešenja za problem koji je postavljen. Imajući, dakle, u vidu da produktivna saradnja prilikom zajedničkog rešavanja problema može biti jednako važna kao sama predmetna znanja i veštine, u obrazovanju se jasno opaža potreba za modelima i pristupima putem kojih bi nastavnici aktivno gradili učeničke kapacitete za vršnjačku saradnju. U nameri da odgovorimo na ovu potrebu, formulisali smo tzv. „PEER model“ vršnjačke saradnje u rešavanju problema. Prema ovom modelu, saradnja će biti uspešna ukoliko učesnici: (a) uvažavaju individualne razlike u ličnosti (*personality*), (b) spremni su na dijalog i civilizovanu razmenu mišljenja (*exchange*), (c) imaju odgovarajući nivo emocionalne inteligencije (*emotional intelligence*) i (d) imaju potrebnu spoljnu podršku i resurse (*resources*). Ovaj model treba da posluži kao okvir za razvoj metoda rada s

učenicima adolescentnog uzrasta koje bi se primenjivale u svakodnevnoj obrazovnoj praksi i tako doprinele razvoju njihovih veština saradnje. U razvijanju tih metoda oslanjamo se na dva važna izvora informacija. Prvi izvor su rezultati empirijskih studija u kojima smo posmatrali slučajeve spontane vršnjačke saradnje i pitali srednjoškolce o njihovim prethodnim iskustvima s tom vrstom saradnje. Drugi izvor su rezultati sistematskih pregleda postojeće literature o (a) uspešnim obrascima vršnjačke saradnje u rešavanju problema, (b) značaju socio-emocionalnih sposobnosti za učešće u saradnji i (c) efektima crta ličnosti na kolaborativno rešavanje problema. Na ovoj tribini prikazaćemo metodologiju i osnovne nalaze ova tri sistematska pregleda.